

מעשו, מאותו הצער שצער אותו
הממנה שהוא שלו, ואחר כך
הפחד של עשו. ולא נחתי - מן
דינה ומן שכם.

ויבא רגז - זה הרגז והערבוביה
של יוסף שהוא קשה מן הכל,
ומתוך אהבתו של יעקב אל
יוסף, שהוא סוד הברית, נכנס
למצרים, פי אחר כך פתוב (שמות
1) ואזכר את בריתי, שתמצא
השכינה [נ"א שמש] שם עמו.

וישב יעקב בארץ מגורי אביו
בארץ כנען. רבי יוסי פתח, (ישעיה נה)
הצדיק אבד ואין איש שם על
לב ואנשי חסד נאספים באין
מבין פי מפני הרעה נאסף
הצדיק. הצדיק אבד, בזמן
שהקדוש ברוך הוא משגיח
בעולם ואין העולם כראוי,
ומזדמן הדין לשרות על העולם,
או הקדוש ברוך הוא נוטל את
הצדיק שנמצא ביניהם כדי
שישרה הדין על כל האחרים
ולא ימצא מי שיגן עליהם.

שחרי כל זמן שהצדיק שורה
בעולם, הדין לא יכול לשלט על
העולם. מנין לנו? ממשה,
שפתוב (תהלים קו) ויאמר
להשמידם לולי משה בחירו
עמד בפרץ לפניו וגו'. ומשום
כך הקדוש ברוך הוא נוטל את
הצדיק מביניהם ומסלק אותו מן
העולם, ואז נפרע וגובה את
שלו. סוף הפסוק - כי מפני
הרעה נאסף הצדיק. בטורם תבא
הרעה לשלט על העולם נאסף
הצדיק [ו"א כי מפני הרעה נאסף, טורם השלט
הרעה בעולם]. דבר אחר כי מפני
הרעה - זה יצר הרע.

בא ראה, יעקב היה בחיר
האבות, והוא עומד להתקיים
בגלות, אבל מתוך שהוא צדיק,
התעכב הדין שלא לשלט בעולם,
שחרי כל ימי יעקב לא שרה

מניה. ולא שקטתי, מעשו. מההוא צערא
דצער לי ההוא ממנא דיליה, ולבתר דחילו
דעשו. ולא נחתי, מן דינה ומן שכם.

ויבא רגז, דא רוגזא וערבוביא דיוסף דאיהו
קשיא מפלהו, מגו רחימותא דיעקב
לגבי דיוסף דאיהו רזא דברית, עאל
במצרים. בגין דלבתר פתיב, (שמות 1) ואזכר את
בריתי, לאשתפחא שכינתא (נ"א שמש) תמן
בהדיה.

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען,
(דף קפ ע"א) רבי יוסי פתח, (ישעיה נה) הצדיק
אבד ואין איש שם על לב ואנשי חסד
נאספים באין מבין פי מפני הרעה נאסף
הצדיק. הצדיק אבד, בזמנא דקדשא בריך
הוא אשגח בעלמא ולא הוי עלמא כדקא
יאות, ואזדמן דינא לשרייתא על עלמא. כדין
קדשא בריך הוא נטיל זפאה דאשתפח
בינייהו, בגין דישרי דינא על פלהו אתרנין,
ולא ישתפח מאן דיגין עלייהו.

דהא כל זמנא דזפאה שארי בעלמא, דינא
לא יכול לשלטאה על עלמא. מנלן
ממשה, דכתיב, (תהלים קו) ויאמר להשמידם
לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו וגו'.
ובגין כך קדשא בריך הוא נטיל לזפאה
מבינייהו וסליק ליה מעלמא, וכדין אתפרע
וגבי דיליה. סופיה דקרא, פי מפני הרעה
נאסף הצדיק. עד דלא ייתי רעה לשלטאה
על עלמא נאסף הצדיק. (ד"א כי מפני הרעה נאסף עד לא
ישלוט הרעה בעלמא) דבר אחר כי מפני הרעה, דא
יצר הרע.

תא חזי, יעקב שלימו דאבהן הוה ואיהו
קאים לקיימא בגלותא. אבל מגו דאיהו
צדיק אתעכב דינא דלא שלטא בעלמא. דהא